

พฤติกรรมนักท่องเที่ยว

หนังสือเล่มนี้เรียบเรียงตามจุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชา และคำอธิบายรายวิชา

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2556

ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ได้ผ่านการตรวจประเมินคุณภาพจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 ครั้งที่ 2
ประเภทวิชา อุตสาหกรรมท่องเที่ยว กลุ่มทักษะวิชาชีพพื้นฐาน ลำดับที่ 149

พฤติกรรมนักท่องเที่ยว 2700-1004

หมวดวิชาทักษะวิชาชีพ

กลุ่มทักษะวิชาชีพพื้นฐาน

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556

วชิราภรณ์ โลทะชาละ

บรรณาธิการ : จารุวรรณ กะวิเศษ

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

วชิราภรณ์ โลหะชาละ.

พฤติกรรมนักท่องเที่ยวน.— กรุงเทพฯ : แม็คเอดดูเคชั่น, 2558.
196 หน้า.

1. อุทยานธรรมชาติวิทยา. 2. นักท่องเที่ยว I. ชื่อเรื่อง.

338.4791

ISBN 978-616-274-624-6

จัดพิมพ์และจำหน่ายโดย

MAC EDUCATION

ผู้เขียน : วชิราภรณ์ โลหะชาละ
การสั่งซื้อ : ส่งธนาคิตสิ่งจ่าย ไปรษณีย์ลาดพร้าว ในนาม บริษัท แม็คเอดดูเคชั่น จำกัด
เลขที่ 9/99 อาคารแม็ค ซอยลาดพร้าว 38 ถนนลาดพร้าว แขวงจันทระเกษม
เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
☎ : 0-2938-2022-7 FAX : 0-2938-2028
www.MACeducation.com

พิมพ์ครั้งที่ : 1
จำนวนที่พิมพ์ : 5,000 เล่ม
ราคาจำหน่าย : 80 บาท
สงวนลิขสิทธิ์ : กันยายน 2558
พิมพ์ที่ : บริษัท พี.เอ็น.เค แอนด์ สกายพรีนติ้งส์ จำกัด

(สงวนลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย ห้ามลอกเลียน ไม่ว่าจะเป็นส่วนหนึ่งส่วนใดของหนังสือเล่มนี้นอกจากจะได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษร)

คำนำ

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2552-2559) แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) และแผนปฏิบัติการการเตรียมความพร้อมพลเมืองเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558 ทั้งนี้หลักสูตรดังกล่าวมุ่งผลิตและพัฒนากำลังคนระดับฝีมือให้มีสมรรถนะ มีคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ สามารถประกอบอาชีพอิสระเป็นผู้ประกอบการที่มีคุณภาพ หรือประกอบอาชีพอื่นๆ ได้ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการทั้งในประเทศและในภูมิภาคอาเซียน

บริษัท แม็คเอ็ดดูเคชั่น จำกัด ผู้ผลิตและจำหน่ายหนังสือเรียน สื่อการเรียนรู้ และวารสารทางการศึกษา ทั้งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับอาชีวศึกษา ตระหนักถึงภารกิจสำคัญในการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนส่งเสริม การศึกษาระดับอาชีวศึกษาให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามแผนที่ตั้งไว้ จึงได้แต่งตั้งคณะทำงานซึ่งประกอบด้วยนักวิชาการ และผู้สอนทั้งในระดับอาชีวศึกษาและระดับอุดมศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ดำเนินการวิเคราะห์หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 ในแต่ละสาขาวิชาเพื่อจัดทำสื่อการเรียนรู้ อันประกอบด้วย

1. หนังสือเรียนที่จัดทำให้ตรงกับจุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชา และคำอธิบายรายวิชา ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพ ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป และด้านสมรรถนะวิชาชีพ

2. แผนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนผ่านกิจกรรมเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้สอนนำไปปรับให้เหมาะสมกับธรรมชาติของผู้เรียนและจุดเน้นของสถานศึกษา

3. คู่มือครูสำหรับผู้สอนใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ และการฝึกประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตร

จุดเด่นของหนังสือเรียนชุดใหม่มีดังนี้

1. นำเสนอในรูปแบบหน่วยการเรียนรู้ ที่มีเนื้อหาถ่ายทอดการเรียนรู้ แต่ยังคงไว้ซึ่งความเข้มข้นและทันสมัย ทั้งนี้เนื้อหาในหนังสือเรียนมุ่งเน้นให้สัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้ หลักการเรียนรู้ตามสภาพจริง (Authentic Learning) และการประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment)

2. แทรกกิจกรรมตรวจสอบความเข้าใจ กิจกรรมการฝึกกระบวนการคิด (Thinking Skills) และกิจกรรมเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนให้แก่ผู้เรียน

3. พัฒนาสมรรถนะหลักและสมรรถนะวิชาชีพผ่านกระบวนการปฏิบัติงานโดยใช้ใบช่วยสอนเป็นสื่อสำหรับการฝึกกระบวนการเรียนรู้ที่สำคัญ เช่น การเรียนรู้จากโครงงาน (Project-Based Learning) การพัฒนาเทคโนโลยีให้เป็นเทคโนโลยีสะอาด (Green Technology) และการสร้างสรรค์นวัตกรรมหรือผลิตภัณฑ์ตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ (Creative Economy) เป็นต้น

4. มีแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยจัดทำแบบทดสอบให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ประจำหน่วยการเรียนนั้นๆ ท้ายหน่วยการเรียนรู้ทุกหน่วย

บริษัท แม็คเอ็ดดูเคชั่น จำกัด ขอขอบพระคุณสถานศึกษา ผู้สอน ผู้เรียน และผู้ที่สนใจทุกท่านที่ให้ความไว้วางใจในสื่อการเรียนรู้ของบริษัท บริษัทหวังเป็นอย่างยิ่งว่าสื่อการเรียนรู้ชุดนี้คงมีส่วนช่วยให้การจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพทัดเทียมระดับสากลต่อไป

รหัส 2700-1004

วิชาพฤติกรรมนักท่องเที่ยว

ทฤษฎี 2 ชั่วโมง ปฏิบัติ - ชั่วโมง 2 หน่วยกิต

จุดประสงค์รายวิชา เพื่อให้

1. มีความรู้ ความเข้าใจกับประเภทของลูกค้าที่เข้ามาใช้บริการ และพฤติกรรมการใช้บริการของลูกค้าแต่ละประเภท
2. สามารถวิเคราะห์ถึงพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่เป็นลูกค้าแต่ละเชื้อชาติ ในการใช้บริการด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการโรงแรม และการท่องเที่ยว
3. เกิดลักษณะนิสัยที่ดีในการต้อนรับลูกค้า และประยุกต์ใช้กับลูกค้าแต่ละกลุ่มได้ดี

สมรรถนะรายวิชา

1. แสดงความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมพื้นฐานนักท่องเที่ยวแต่ละเชื้อชาติ
2. วิเคราะห์ลักษณะธรรมชาติ และความแตกต่างของพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวแต่ละเชื้อชาติ
3. วิเคราะห์พฤติกรรมในการใช้บริการด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการโรงแรมและการท่องเที่ยว
4. ประยุกต์ใช้ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในงานบริการตามกลุ่มนักท่องเที่ยว

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยว ประเภทของนักท่องเที่ยว ลูกค้าที่ใช้บริการโรงแรม พฤติกรรมนักท่องเที่ยว โดยศึกษาพฤติกรรมพื้นฐาน วัฒนธรรม ประเพณี อาชีพ เชื้อชาติ วัย และอื่นๆ ผู้ใช้บริการกลุ่มผู้พิการและผู้สูงอายุ ความแตกต่างของพฤติกรรมในรูปแบบต่างๆ การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าในการให้บริการที่เหมาะสมกับเหตุการณ์

ตารางวิเคราะห์สมรรถนะประจำหน่วย

หน่วยการเรียนรู้ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	สมรรถนะประจำหน่วย
1	ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับนักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยว	1. แสดงความรู้เกี่ยวกับความหมายและความสำคัญของนักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยว 2. แสดงความรู้เกี่ยวกับประเภทและรูปแบบของนักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยว และเกณฑ์การแบ่งประเภทนักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยว 3. วิเคราะห์ถึงความแตกต่างของนักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวแต่ละประเภท
2	พฤติกรรมนักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวขั้นพื้นฐาน	1. แสดงความรู้เกี่ยวกับความหมาย องค์ประกอบและบทบาทของพฤติกรรมนักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยว ความสำคัญของการศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยว 2. แสดงความรู้เกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมพื้นฐานของนักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยว 3. แสดงความรู้เกี่ยวกับลักษณะและบุคลิกภาพกับรูปแบบของการแสดงพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยว 4. วิเคราะห์พฤติกรรมนักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวกับความแตกต่างทางวัฒนธรรมและเชื้อชาติ
3	แรงจูงใจทางการท่องเที่ยวนักท่องเที่ยว และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจทางการท่องเที่ยวนักท่องเที่ยว	1. แสดงความรู้เกี่ยวกับความหมายและประเภทของแรงจูงใจในการท่องเที่ยวนักท่องเที่ยว 2. แสดงความรู้เกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยว 3. แสดงความรู้เกี่ยวกับแรงจูงใจในการท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวหรือปัจจัยที่ส่งผลถึงความต้องการของนักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยว

หน่วยการเรียนรู้ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	สมรรถนะประจำหน่วย
4	พฤติกรรมนักท่องเที่ยวในการบริโภคการท่องเที่ยว	1. แสดงความรู้เกี่ยวกับแนวคิดของการศึกษาพฤติกรรม การบริโภคการท่องเที่ยว 2. แสดงความรู้เกี่ยวกับลักษณะและรูปแบบของกลุ่ม นักท่องเที่ยวกับพฤติกรรม การบริโภคการท่องเที่ยว 3. แสดงความรู้เกี่ยวกับปัจจัยกำหนดการท่องเที่ยว ของกลุ่มนักท่องเที่ยว 4. แสดงความรู้เกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจซื้อ บริการทางการท่องเที่ยว และปัจจัยที่มีอิทธิพล ต่อการตัดสินใจซื้อ 5. แสดงความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมของกลุ่มนักท่องเที่ยว พิเศษ
5	พฤติกรรมนักท่องเที่ยวกับการใช้บริการ อุตสาหกรรมท่องเที่ยว	1. แสดงความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยวแต่ละ เชื้อชาติในการใช้บริการโรงแรม 2. แสดงความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยวแต่ละ เชื้อชาติในการใช้บริการร้านอาหารและภัตตาคาร 3. แสดงความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยวแต่ละ เชื้อชาติบนเครื่องบิน 4. แสดงความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยวแต่ละ เชื้อชาติในขณะท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว
6	รูปแบบพฤติกรรมและกิจกรรมในการท่องเที่ยว	1. แสดงความรู้เกี่ยวกับรูปแบบพฤติกรรมนักท่องเที่ยว 2. ประยุกต์ใช้กิจกรรมการท่องเที่ยวตามพฤติกรรม นักท่องเที่ยว 3. แสดงความรู้เกี่ยวกับแนวโน้มพฤติกรรมนักท่องเที่ยว ในอนาคต
7	การรับมือกับปัญหาและการแก้ไขปัญหาในการ ให้บริการนักท่องเที่ยว	1. แสดงความรู้เกี่ยวกับวิธีการรับมือกับปัญหาที่เกิด จากการให้บริการนักท่องเที่ยว 2. ประยุกต์ใช้วิธีการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าที่เหมาะสม กับสถานการณ์ 3. นำเสนอแนวทางแก้ไขปัญหของกรณีศึกษา

สารบัญ

หน้า

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับนักท่องเที่ยว

1

1. ความหมายและความสำคัญของนักท่องเที่ยว

2

2. ประเภทและรูปแบบของนักท่องเที่ยว

4

แบบทดสอบเพื่อประเมินผลหลังการเรียนรู้

19

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 พฤติกรรมนักท่องเที่ยวขั้นพื้นฐาน

22

1. ความหมายและความสำคัญของพฤติกรรมนักท่องเที่ยว

31

2. องค์ประกอบและบทบาทของพฤติกรรมนักท่องเที่ยว

32

3. ความสำคัญของการศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยว

35

4. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมพื้นฐานของนักท่องเที่ยว

36

5. ลักษณะและบุคลิกภาพกับรูปแบบของการแสดงพฤติกรรม

42

6. พฤติกรรมนักท่องเที่ยวกับความแตกต่างทางวัฒนธรรมและเชื้อชาติ

44

แบบทดสอบเพื่อประเมินผลหลังการเรียนรู้

53

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 แรงจูงใจทางการท่องเที่ยว และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจทางการท่องเที่ยว

56

1. ความหมายและประเภทของแรงจูงใจในการท่องเที่ยว

57

2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ

62

3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจของนักท่องเที่ยว

64

4. แรงจูงใจในการท่องเที่ยวหรือปัจจัยที่ส่งผลถึงความต้องการของนักท่องเที่ยว

67

แบบทดสอบเพื่อประเมินผลหลังการเรียนรู้

72

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 พฤติกรรมนักท่องเที่ยวในการบริโภคการท่องเที่ยว 75

1. แนวคิดของการศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคการท่องเที่ยว 76
2. ลักษณะและรูปแบบของกลุ่มนักท่องเที่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภคการท่องเที่ยว 78
3. ปัจจัยกำหนดการท่องเที่ยว 80
4. กระบวนการตัดสินใจซื้อบริการทางการท่องเที่ยว 87
5. กลุ่มนักท่องเที่ยวพิเศษ 95

แบบทดสอบเพื่อประเมินผลหลังการเรียนรู้ 114

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 พฤติกรรมนักท่องเที่ยวกับการใช้บริการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว 117

1. พฤติกรรมนักท่องเที่ยวในการใช้บริการโรงแรม 128
2. พฤติกรรมนักท่องเที่ยวในการใช้บริการร้านอาหารและภัตตาคาร 133
3. พฤติกรรมนักท่องเที่ยวบนเครื่องบิน 137
4. พฤติกรรมนักท่องเที่ยวขณะท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว 141

แบบทดสอบเพื่อประเมินผลหลังการเรียนรู้ 153

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 รูปแบบพฤติกรรมและกิจกรรมในการท่องเที่ยว 155

1. รูปแบบพฤติกรรมนักท่องเที่ยว 156
2. กิจกรรมการท่องเที่ยวตามพฤติกรรมนักท่องเที่ยว 159
3. แนวโน้มพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในอนาคต 166

แบบทดสอบเพื่อประเมินผลหลังการเรียนรู้ 171

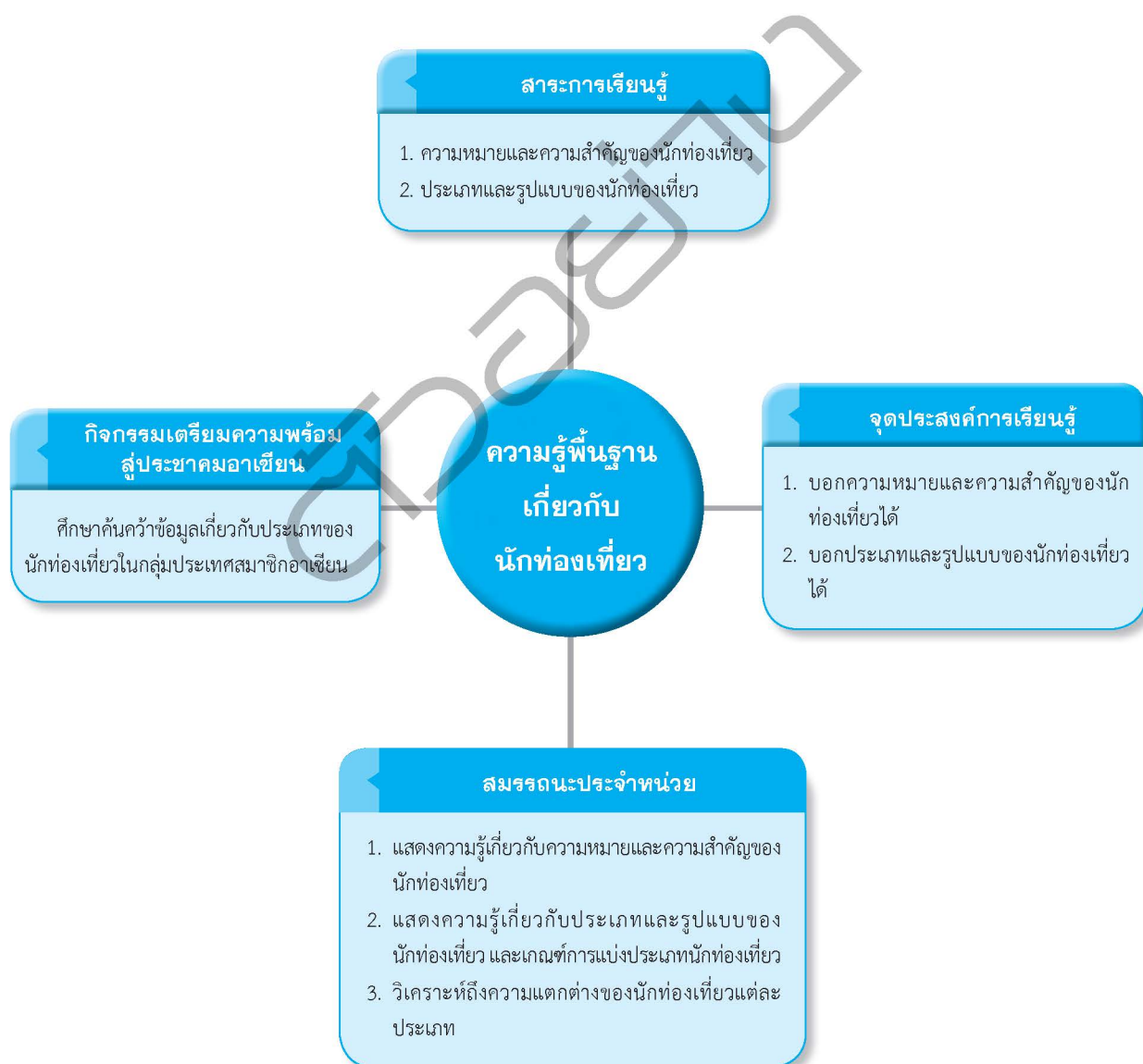
หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 การรับมือกับปัญหาและการแก้ไขปัญหาในการให้บริการนักท่องเที่ยว 174

1. การรับมือกับปัญหาในการให้บริการนักท่องเที่ยว 175
2. การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าที่เหมาะสมกับสถานการณ์ 178
3. กรณีศึกษา 180

แบบทดสอบเพื่อประเมินผลหลังการเรียนรู้ 184

บรรณานุกรม 187

ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับนักท่องเที่ยว

ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับนักท่องเที่ยว

พฤติกรรมนักท่องเที่ยว (Tourist Behavior) เป็นเรื่องสำคัญสำหรับผู้ที่อยู่ในสาขาอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม เพราะไม่ว่าจะเป็นธุรกิจใดในธุรกิจบริการ จะเป็นธุรกิจการโรงแรมหรือธุรกิจที่พักธุรกิจท่องเที่ยว ธุรกิจขนส่ง ธุรกิจร้านอาหารและภัตตาคาร เป็นต้น ย่อมต้องเข้าไปสัมผัสหรือมีส่วนร่วมในการให้บริการนักท่องเที่ยว ดังนั้นจึงมีความจำเป็นจะต้องศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวทั้งด้านภูมิหลัง (Background) ทักษะ (Attitude) ความชอบ (Liking) และความสนใจในการท่องเที่ยว (Interested in Travel) ของนักท่องเที่ยวเพื่อนำมาวางแผนพัฒนาและปรับปรุงทางการท่องเที่ยว พฤติกรรมนักท่องเที่ยวเป็นการแสดงออกหรือการกระทำที่นักท่องเที่ยวแสดงออกโดยอาจรู้ตัวและไม่รู้ตัว ซึ่งสามารถสังเกตเห็นได้อย่างชัดเจน เนื่องจากเกิดจากความรู้สึกหรือแรงกระตุ้นที่อยู่ภายในตัวนักท่องเที่ยว และเป็นแรงขับให้แสดงพฤติกรรมนั้นๆ โดยพฤติกรรมภายนอกของนักท่องเที่ยว (Tourist's Overt Behavior) เป็นพฤติกรรมที่ผู้อื่นสังเกตได้โดยอาศัยประสาทสัมผัส ส่วนพฤติกรรมภายในของนักท่องเที่ยว (Tourist's Covert Behavior) เป็นการทำงานของอวัยวะต่างๆ ภายในร่างกาย รวมทั้งความรู้สึกนึกคิดและอารมณ์ที่ถูกควบคุมอยู่ภายใน จะมีความสัมพันธ์กัน โดยพฤติกรรมภายในจะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมภายนอกเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นการศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวจึงเป็นเรื่องที่จำเป็นสำหรับการจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยว และนำมาใช้ในการวางแผนพัฒนาและปรับปรุงทางการท่องเที่ยวให้เหมาะสมและเป็นที่พอใจของนักท่องเที่ยว

ก่อนที่จะทำการศึกษากิจกรรมนักท่องเที่ยวนั้น ควรศึกษาถึงคำว่า “นักท่องเที่ยว” ให้ชัดเจนถึงความหมาย ประเภทและรูปแบบของนักท่องเที่ยว เนื่องจากนักท่องเที่ยวนั้นมีหลากหลายกลุ่มหลายประเภทสามารถแยกแยะความแตกต่างออกได้ชัดเจน

1. ความหมายและความสำคัญของนักท่องเที่ยว

ในปี พ.ศ. 2493 สหพันธ์องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ หรือที่เรียกว่าองค์การ IUOTO (International Union of Official Travel Organization) ซึ่งมีสถานภาพคล้ายองค์การชำนาญพิเศษของสหประชาชาติได้พิจารณาให้นิยามคำว่า นักท่องเที่ยวใหม่เพื่อให้เข้าใจง่ายและสามารถนำไปใช้ในการจัดสถิติผู้เดินทาง ทั้งที่พำนักราค้างคืนและไม่พำนักราค้างคืน ทางองค์การ IUOTO จึงได้ให้นิยามคำว่า ผู้มาเยือน (Visitor) แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1.1 นักท่องเที่ยว (Tourist) หมายถึง ผู้เดินทางมาเยี่ยมเยือนชั่วคราวและพำนักในประเทศนั้นอย่างน้อย 24 ชั่วโมง ในประเทศที่เยี่ยมเยือนและมีเหตุจูงใจที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการใช้เวลาว่างเพื่อความเพลิดเพลิน เพื่อการพักผ่อน เพื่อสุขภาพร่างกาย เพื่อการศึกษา เพื่อการศาสนา เพื่อการกีฬา หรือการเยี่ยมเยือนญาติมิตร การดำเนินธุรกิจ การปฏิบัติการกิจที่ได้รับมอบหมายและการประชุมต่างๆ

1.2 นักทัศนาจร (Excursionist) หมายถึง ผู้เดินทางมาเยี่ยมเยือนชั่วคราวที่เข้าอยู่ในประเทศน้อยกว่า 24 ชั่วโมง หรือเดินทางเข้ามาโดยไม่ได้พักค้างคืน อาจด้วยเหตุผลเพื่อการท่องเที่ยวหรือการเยี่ยมเยือนญาติมิตรหรือเข้ามาเพื่อการพักผ่อน เพื่อการศึกษาวิถีชีวิต หรือเหตุผลอื่นใดที่ไม่ใช่การมาพำนักอยู่โดยถาวรหรือการประกอบอาชีพ

ในปี พ.ศ. 2480 องค์การสันนิบาตชาติได้ให้ความหมายของคำว่า “นักท่องเที่ยว” หมายถึง บุคคลที่เดินทางอยู่ในประเทศใดประเทศหนึ่งที่ไม่ใช่บ้านเมืองที่อยู่อาศัยเป็นประจำ เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 24 ชั่วโมง

องค์การการท่องเที่ยวโลก หรือ WTO (World Tourism Organization) ได้ให้คำนิยามนักท่องเที่ยวไว้ว่า “นักท่องเที่ยว” หมายถึง บุคคลใดก็ตามที่อาศัยอยู่ในประเทศใดประเทศหนึ่งโดยไม่คำนึงถึงสัญชาติ เดินทางไปยังสถานที่ซึ่งไม่ใช่ที่อยู่อาศัยของตนภายในประเทศดังกล่าวเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 24 ชั่วโมงหรือหนึ่งคืน โดยมีวัตถุประสงค์อื่นที่ไม่ใช่เพื่อการแสวงหารายได้จากสถานที่ดังกล่าวโดยมูลเหตุจูงใจของการเดินทางดังกล่าวอาจเป็นเพื่อการพักผ่อน การศึกษา นันทนาการ วันหยุด สุขภาพ การเรียน ศาสนา กีฬา ครอบครัว การกิจประชุมหรืออื่นๆ ในขณะเดียวกันมีนักวิชาการได้ให้คำนิยามเกี่ยวกับนักท่องเที่ยวไว้ ดังนี้

Cohen (1974 อ้างถึงใน สุวีริณัสน์ โสภณศิริ, 2554) ได้ให้คำนิยาม นักท่องเที่ยว หมายถึง บุคคลที่เดินทางชั่วคราวด้วยความสมัครใจ โดยหวังจะได้รับความสุขจากสิ่งแปลกใหม่และประสบการณ์ที่เปลี่ยนไปในการเดินทางที่ยาวนาน และจะไม่เกิดขึ้นอีก

Ogilvie (1933 อ้างถึงใน สุวีริณัสน์ โสภณศิริ, 2554) ได้ให้คำนิยาม นักท่องเที่ยว หมายถึง บุคคลที่อยู่ห่างจากบ้านในช่วงระยะเวลาใดระยะเวลาหนึ่งแต่ไม่เกินหนึ่งปี และใช้เงินในสถานที่ซึ่งพวกเขาไปเยี่ยมเยือนโดยไม่ได้รับรายได้ใดๆ จากสถานที่นั้น

Leiper (1979 อ้างถึงใน สุวีริณัสน์ โสภณศิริ, 2554) ได้ให้คำนิยาม นักท่องเที่ยว หมายถึง บุคคลที่เดินทางไปยังสถานที่ซึ่งไม่ใช่ที่อยู่ถาวรของตนเป็นระยะเวลาชั่วคราว โดยพำนักอยู่ในสถานที่ดังกล่าวอย่างน้อยหนึ่งคืนและต้องไม่ใช่การเดินทางเพื่อหารายได้จากสถานที่นั้นๆ

โดยสรุป คำนิยามเกี่ยวกับนักท่องเที่ยวนั้นต้องมีลักษณะที่สำคัญอย่างน้อย 3 ประการ ดังนี้

- 1) ต้องเป็นผู้เยี่ยมเยือนในลักษณะชั่วคราว
- 2) ต้องเป็นการเดินทางโดยสมัครใจ
- 3) ต้องไม่ใช่เพื่อไปทำงานและรับค่าจ้าง

ดังนั้นนักท่องเที่ยวจึงหมายถึงบุคคลที่เดินทางออกจากถิ่นที่พำนักถาวรของตนเองไปยังสถานที่อื่นเป็นการชั่วคราว ด้วยวัตถุประสงค์ต่างๆ ที่ไม่ใช่เป็นการรับจ้างหรือประกอบอาชีพ สร้างรายได้ และหากพักที่นั่นไม่ต่ำกว่า 24 ชั่วโมง จะเรียกว่า นักท่องเที่ยว (Tourist) แต่หากไม่ได้พักค้างคืนหรือพักไม่ถึง 24 ชั่วโมง เรียกว่า นักทัศนจร (Excursionist) นอกจากนี้องค์การสหประชาชาติได้จัดประชุมว่าด้วยการเดินทางและท่องเที่ยวระหว่างประเทศขึ้นที่กรุงโรม ประเทศอิตาลีในปี พ.ศ. 2506 ได้มีการหารือเพื่อคิดคำเรียกนักท่องเที่ยวขึ้นมาใหม่ เพื่อความสะดวกต่อการจัดการด้านพิธีการตรวจคนเข้าเมืองและศุลกากร และคำใหม่ที่แทนคำว่า “นักท่องเที่ยว” คือ คำว่า “ผู้เยี่ยมเยือนต่างประเทศ (Foreign Visitor)” ซึ่งหมายถึงบุคคลที่เดินทางไปยังประเทศใดประเทศหนึ่งที่ไม่ใช่ที่อยู่อาศัยถาวรของตน ด้วยเหตุผลใดก็ตามที่ไม่ใช่เพื่อประกอบอาชีพหารายได้ และอาจแบ่งผู้มาเยือนต่างประเทศออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1) นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ (Foreign Tourist) หมายถึง บุคคลที่ถือสัญชาติอื่นที่มีสัญชาติเดียวกันกับประเทศที่ตนไปเยือน เดินทางจากถิ่นพำนักถาวรของตนไปค้างคืนอีกสถานที่หนึ่ง โดยมีการค้างคืนอย่างน้อย 1 คืน แต่ต้องไม่เกิน 90 วัน เพื่อกิจกรรมต่างๆ และไม่ก่อให้เกิดค่าจ้าง ค่าตอบแทน

2) นักทัศนจรต่างประเทศ (Foreign Excursionist) หมายถึง ผู้มาเยือนชั่วคราวที่เข้ามาอยู่ในประเทศที่มาเยือนน้อยกว่า 24 ชั่วโมง และไม่ได้พักค้างคืนรวมถึงผู้มาเยือนกับเรือที่ชมทิวทัศน์สองฝั่งน้ำด้วย

ส่วนนักท่องเที่ยวในประเทศ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1) นักท่องเที่ยวภายในประเทศ (Domestic Tourist) หมายถึง ผู้เดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศของตน โดยใช้เส้นทางที่ไม่ได้ใช้อยู่เป็นประจำวันหรือเดินทางออกไปนอกเขตภูมิสำเนาหรือถิ่นที่อยู่ของตน และพักอยู่ในท้องถิ่นที่มาเยือนอย่างน้อย 24 ชั่วโมง

2) นักทัศนจรภายในประเทศ (Domestic Excursionist) หมายถึง ผู้เดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศของตน โดยใช้เส้นทางที่ไม่ได้ใช้อยู่เป็นประจำวันหรือเดินทางออกไปนอกเขตภูมิสำเนาหรือถิ่นที่อยู่ของตน และอยู่ในท้องถิ่นที่มาเยือนน้อยกว่า 24 ชั่วโมง หรือไม่ได้พักค้างคืน

2. ประเภทและรูปแบบของนักท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวเป็นผู้ที่ทำให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวมีอยู่มากมายหลายลักษณะ และแต่ละกลุ่มมีคุณลักษณะและพฤติกรรมกรบริโภคการท่องเที่ยวที่แตกต่างกันไป ทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นความชอบ ความสนใจ ความต้องการและอำนาจการซื้อ ดังนั้นการศึกษาถึงกลุ่มนักท่องเที่ยวจึงเป็นสิ่งสำคัญเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการตลาด ในแง่ของการทำการตลาดท่องเที่ยว การทำ STP จะเป็นวิธีการวางแผนการตลาดเบื้องต้น

โดยเริ่มจากการแบ่งส่วนตลาด (Market Segmentation) หรือแบ่งผู้บริโภคออกเป็นกลุ่มย่อยหรือแต่ละส่วนตลาด (Segment) จะทำให้ได้ตลาดเป้าหมาย (Market Target or Target Group) และนำมาสู่การกำหนดตำแหน่งผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว (Positioning) ที่เหมาะสมกับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เป็นลูกค้าเป้าหมายต่อไป

2.1 การจำแนกประเภทของนักท่องเที่ยว และเกณฑ์การแบ่งประเภทนักท่องเที่ยว

นักวิชาการได้จัดแบ่งนักท่องเที่ยวหรือผู้เดินทางท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นการเดินทางท่องเที่ยวในประเทศหรือต่างประเทศออกเป็นหลายประเภท โดยมีเกณฑ์การแบ่งหลายเกณฑ์ด้วยกัน ทั้งนี้แต่ละกลุ่มหรือแต่ละประเภทมีพฤติกรรมที่แตกต่างกันในเรื่องต่างๆ เช่น พฤติกรรมการเลือกกิจกรรมการท่องเที่ยว สถานที่ท่องเที่ยว การเลือกที่พัก การเลือกรูปแบบเดินทาง ดังนั้นจึงพอสรุปประเภทของนักท่องเที่ยวได้ดังต่อไปนี้

2.1.1 จำแนกตามจำนวนนักท่องเที่ยวในกลุ่ม

1) **นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเอง (Individual or Independent Tourist)** คือนักท่องเที่ยวที่เดินทางเป็นการส่วนตัวหรือครอบครัวเดียว มีการวางแผนการเดินทางท่องเที่ยวเอง

ภาพที่ 1.1 นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเป็นการส่วนตัว

2) **นักท่องเที่ยวเป็นกลุ่ม (Group Tourist)** คือ นักท่องเที่ยวที่เดินทางเป็นหมู่คณะตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป ส่วนใหญ่จะใช้บริการของบริษัทนำเที่ยวหรือจัดกันเองเป็นหมู่คณะใหญ่ๆ

ภาพที่ 1.2 นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเป็นกลุ่มหรือหมู่คณะ

2.1.2 จำแนกตามวัตถุประสงค์ท่องเที่ยว

1) **นักท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจหรือท่องเที่ยวในวันหยุด (Recreation Tourist)** เป็นการท่องเที่ยวพักผ่อนเพื่อฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจ ผ่อนคลายความตึงเครียดหรือเพื่อเที่ยวชมธรรมชาติ กลุ่มนี้นิยมเดินทางท่องเที่ยวด้วยตนเอง

ภาพที่ 1.3 นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ

2) นักท่องเที่ยวเพื่อการศึกษาวัฒนธรรมชนบธรรมเนียมประเพณี (Cultural Tourist)

เป็นการท่องเที่ยวเพื่อการศึกษาหาข้อมูลและความรู้ที่แปลกๆ ใหม่ๆ ไปจากสังคมที่ตนอยู่ การไปชม นิทรรศการ การแสดงต่างๆ หรืองานประเพณี เป็นต้น

ภาพที่ 1.4 การท่องเที่ยวงานเทศกาลหรืองานประเพณีต่างๆ

3) นักท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ (Health Tourist) เป็นการท่องเที่ยวเพื่อรักษาตัว เช่น การ

อาบน้ำแร่

ภาพที่ 1.5 นักท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพมารับบริการนวดแผนไทย

4) นักท่องเที่ยวเพื่อการกีฬา (Sport Tourist) เป็นการเดินทางไปพักผ่อน เล่นกีฬา ตกปลา เล่นเรือใบ และดำน้ำ เป็นต้น

ภาพที่ 1.6 นักท่องเที่ยวเพื่อการกีฬา

5) นักท่องเที่ยวเพื่อการศึกษาวิถีชีวิต (Lifestyle Tourist) เป็นการเดินทางโดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อการเรียนรู้และศึกษาการดำเนินชีวิต ความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่นต่างๆ ที่แตกต่างไปจากท้องถิ่นของตน ในขณะที่เดียวกันก็ถือโอกาสท่องเที่ยวไปในที่นั้นๆ ด้วย

ภาพที่ 1.7 การท่องเที่ยวศึกษาวิถีชีวิตตามชุมชนที่สนใจ

6) นักท่องเที่ยวเพื่อศึกษาชาติพันธุ์มนุษย์ (Ethnic Tourist) เป็นการเดินทางโดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อการศึกษากลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ โดยอาจไปพักอยู่ที่บ้านและใช้ชีวิตร่วมกับคนในบ้าน เพื่อศึกษาวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของคนในชุมชนหรือชนชาติพันธุ์นั้นๆ

ภาพที่ 1.8 บ้านพักแบบโฮมสเตย์ที่นักท่องเที่ยวพักอาศัยอยู่ร่วมกับเจ้าของบ้าน

7) นักท่องเที่ยวเพื่อการผจญภัย (Adventure Tourist) เป็นการเดินทางท่องเที่ยวที่มีวัตถุประสงค์เพื่อความสนุกสนาน สร้างความตื่นเต้นท้าทายและประสบการณ์แปลกใหม่ให้กับชีวิต เป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ชอบความท้าทายเสี่ยงต่ออันตราย แต่ทั้งนี้ต้องมีระบบการดูแลความปลอดภัยในกิจกรรมการท่องเที่ยวด้วย

ภาพที่ 1.9 นักท่องเที่ยวเพื่อการผจญภัย

หนังสือเรียนอาชีวศึกษา

หลักสูตรใหม่

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
พุทธศักราช 2556

สื่อการเรียนรู้แบบบูรณาการที่เน้นคุณลักษณะที่พึงประสงค์
สมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป และสมรรถนะวิชาชีพ

เนื้อหาดี มีคุณภาพ ตรงตามจุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชา และคำอธิบาย
รายวิชาของหลักสูตร เสริมกิจกรรมเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนให้แก่
ผู้เรียน และช่วยสอนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ผู้เรียนเป็นสำคัญตามนโยบาย
ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา :-

 Project-based Learning

 Thinking Skills

 Green Technology

 Creative Economy

 MAC e-knowledge

 มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัย สะดวก
และปรับได้ สำหรับผู้สอนใช้เป็นแนวทาง
ในการจัดการเรียนรู้

- หนังสือ ☐ 1 เล่ม จำนวน หน้า
☒ 2 เล่ม จำนวน 196 หน้า
☐ 4 เล่ม จำนวน หน้า
- กระดาษ ปอนด์
- ความหนา กระดาษปก 210 แกรม
กระดาษเนื้อใน 80 แกรม

พฤติกรรมนักท่องเที่ยวน

3305822100

 MAC EDUCATION

www.MACeducation.com

9 786162 746246

ราคา 80 บาท